

Αλλεργική δερματίτιδα εξ' επαφής

Αντώνης Τσιμπιδάκης, δερματολόγος – αφροδισιολόγος

Α' Πανεπιστημιακή κλινική Δερματολογίας-Αφροδισιολογίας
Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Νοσοκομείο «Α. Συγγρός», Αθήνα

Αλλεργική δερματίτιδα εξ'επαφής σε έλαια αρωματοθεραπείας

Παρουσίαση περιστατικού

- 45 ετών, γυναίκα
- Κλινική εικόνα: Ερυθηματώδεις βλατίδες-πλάκες με απολέπιση, φυσαλίδες, διαβρώσεις σε πρόσωπο, άνω και κάτω άκρα και έντονο κνησμό , από διμήνου

- Ιστορικό ορθοπαιδικού χειρουργείου προ 3μήνου. Έκτοτε χρήση αρωματοθεραπείας για ανακούφιση πόνου.
- Τοπικά στεροειδή με προσωρινή ύφεση και κατόπιν υποτροπή.
- Α/Α: Αλλεργική ρινίτιδα με θετικά skin prick test σε ελιά, ακάρεα, επιθήλια σκύλου και γάτας. Λοιπό ιστορικό (-)
- Δ/Δ: δερματίτιδα ατοπική, εξ'επαφης
- Παραπομπή για patch tests.
- Σειρές: Βασική, Αρώματα, Κομμωτών και δικά της προϊόντα αρωματοθεραπείας.

Patch Test Allergen	Concentration	Series	Day 2	Day3
Fragrance Mix I	8%, pet	Baseline Series	+	++
<i>Myroxylonpereirae</i> resin (balsam of Peru)	25%, pet		+	++
Formaldehyde	2%, wat		-	+
Fragrance Mix II	14%, pet		+	+
<i>Cymbopogon Citratus</i> oil(lemon grass)	2%, pet	Fragrance Series	+	++
<i>Eugenia Caryophyllus</i> oil (clove) - γαρύφαλλο	2%, pet		+	++
<i>Citrus Aurantium</i> oil (neroli) - νερατζι	2% pet		+	++
Benzaldehyde	5%, pet		+	+
<i>Laurus nobilis</i> (laurel leaves) oil - δάφνη	2%, pet		-	+
Eugenol	1%, pet		+	++
<i>Boswelliacarterii</i> oil (frankincense) - λιβάνι	100% oil	Patient’s essential (Young living essential oils)	+++	+++
<i>Lavandula Angustifolia</i> oil (lavender) - λεβάντα	100% oil		++	+++
<i>Cupressus Sempervirens</i> oil (cypress) - κυπαρίσσι	100% oil		+++	+++
R.C. oil (Young living essential oils)	100% oil		++	++

Αλλεργική Δερματίτιδα από έλαια αρωματοθεραπείας

- Αποστάγματα από φυτά
- Περιέχουν χημικές ουσίες αλλεργιογόνα (π.χ. linolool, eugenol)
- Έλαιο Λεβάντας, πιο συχνό αλλεργιογόνο σε αιθέρια έλαια (0.1% με 1.2%)

Αλλεργική Δερματίτιδα από έλαια αρωματοθεραπείας

- Συχνά διασταυρούμενη αντίδραση ελαίων με Fragrance mix I/II και Balsam of Peru – δείκτες ευαισθητοποίησης σε αρώματα
- Επαγγελματική έκθεση : μασέρ

Έχει ρόλο η ατοπική δερματίτιδα ή η επαγγελεματική έκθεση?

Positive Patch-Test Reactions to Essential Oils in Consecutive Patients From North America and Central Europe

Erin M. Warshaw, MD, MS,*†‡ Kathryn A. Zug, MD,§ Donald V. Belsito, MD,|| Joseph F. Fowler, Jr, MD,¶
Joel G. DeKoven, MD,‡ Denis Sasseville, MD,** Howard I. Maibach, MD,†† C.G. Toby Mathias, MD,‡‡
Vincent A. DeLeo, MD,§§ James S. Taylor, MD,|||| Anthony F. Fransway, MD,¶¶ James G. Marks, Jr, MD,‡‡
Melanie D. Pratt, MD,*** Matthew J. Zirwas, MD,††† Johannes Geier, MD,‡‡‡ and Wolfgang Uter, MD§§§

TABLE 2. Patient Characteristics

Characteristic	NACDG			IVDK			Total (NACDG + IVDK)		
	Tested to All FMs and EOs (n = 13,398)	≥1 FM or EO (n = 2494)	FM-, EO+ (n = 140)	Tested (n = 48,956)	≥1 FM or EO (n = 9074)	FM-, EO+ (n = 717)	Tested to All FMs and EOs (n = 62,354)	≥1 FM or EO (n = 11,568)	FM-, EO+ (n = 857)
Male	4167 (31%)	700 (28%)	34 (24%)	17,882 (37%)	2964 (33%)	234 (33%)	22,049 (35%)	3664 (32%)	268 (31%)
Occupational dermatitis	1270 (9%)	189 (8%)	16 (11%)	8337 (17%)	1309 (14%)	101 (14%)	9607 (15%)	1498 (13%)	117 (14%)
Atopic dermatitis	3576 (27%)	611 (24%)	33 (24%)	11,264 (23%)	1949 (22%)	169 (24%)	14,840 (24%)	2560 (22%)	202 (24%)
Hand*	2665 (20%)	435 (17%)	29 (21%)	14,557 (30%)	2347 (26%)	175 (24%)	17,222 (28%)	2782 (24%)	204 (24%)
Leg*	589 (4%)	136 (5%)	14 (10%)	5285 (11%)	1301 (14%)	108 (15%)	5874 (9%)	1437 (12%)	122 (14%)
Face*	2101 (16%)	412 (17%)	20 (14%)	8169 (17%)	1638 (18%)	135 (19%)	10,270 (16%)	2050 (18%)	155 (18%)
Age ≥40 y	9032 (67%)	1888 (76%)	95 (68%)	35,584 (73%)	7515 (83%)	535 (75%)	44,616 (72%)	9403 (81%)	630 (74%)

*As the primary location for NACDG and main presenting anatomical site for IVDK.

Πόσο συχνή είναι η ταυτόχρονη ευαισθητοποίηση σε μίγμα αρωμάτων I, II ή βάλσαμο του Περού και αιθέρια έλαια?

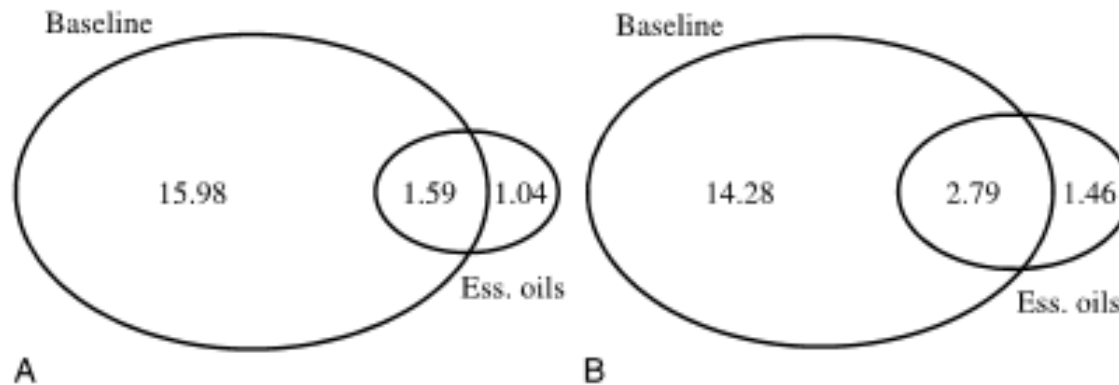

Figure 1. Proportionate Venn (Euler) diagrams of percent positive reactions to baseline fragrance screening markers and/or EOs for NACDG (A) and IVDK (B).

Έλαιο λεβάντας

- Προέρχεται από το φυτό *Lavandula angustifolia*
- Χρησιμοποιείται για την προστασία των ρούχων από το σκώρο καθώς και στη ζαχαροπλαστική, σε κάποια ποτά και στις τσίχλες, καθαριστικά κλπ
- Τα κυριότερα αλλεργιογόνα είναι caryophyllene, linalyl acetate και linalool
- Η ευαισθητοποίηση σε πληθυσμούς προσερχόμενους για patch test σε 3 μελέτες από το 2002 ως το 2012 (9000 ασθενείς) ήταν 0.1-1.2%

Έλαιο κέδρου (λιβάνι) (frankincense oil)

- Προέρχεται από τη ρητίνη του φυτού *Boswellia*
- Σπάνια αναφέρεται στη βιβλιογραφία ως αλλεργιογόνο
- Μπορεί να προκαλέσει και IgE-μεσολαβούμενες αντιδράσεις με κλινική εκδήλωση ασθματος

Cupressus Sempervirens oil (cypress) - κυπαρίσσι

- Δεν υπάρχουν αναφορές στη βιβλιογραφία με εκδηλώσεις δερματίτιδας εξ επαφής
- Αναφέρεται συχνά ως αίτιο αλλεργικής ρινίτιδας

Αλλεργική δερματίτιδα από ελαστικά

Παρουσίαση περιστατικού

- 57 ετών, άνδρας, μηχανικός αυτοκινήτων
- Κλινική εικόνα: διάσπαρτες ερυθρηματωδεις πλάκες άκρων – κορμού με απολέπιση, ερυθροδερμία και συνοδό κνησμό από 20ημέρου
- Εμφάνιση μετά από οδήγηση 7 ώρες

- A/A: υπέρταση, αλλεργική ρινίτιδα
- Χρόνιο έκζεμα χειρών ~5ετίας: τοπικά κορτικοστεροειδή, acitretin 0.5mg/kg, υφέσεις –εξάρσεις, alitretinoin 30mg/day - ύφεση (διακοπή λόγω ↑ λιπιδίων)

- Δ/Δ: φαρμακευτική αντίδραση, ψωρίαση, δερματίτιδα, λέμφωμα
- Ιστολογική: Σπογγίωση, ακάνθωση, φλεγμονώδης διήθηση του χορίου – λεμφοκύτταρα
- prednisolone 0.5mg/kg, levocetirizine 5mg, τοπικά κρέμα mometasone
- Ύφεση σε 4 εβδομάδες

- Παραπομπή για patch tests 4 εβδομάδες μετά τη διακοπή θεραπείας.
- Σειρές: Βασική , Μέταλλα

	Allergen	Concentration	Reaction
Standard European series	Thiuram mix	Pet 1%	++
	Myroxylon Pereira (Peru balsam)	Pet 25%	+
	Mercapto mix	Pet 2%	+
	Black Rubber mix	Pet 0.1%	+
	Ethylenodiamine	Pet 1%	+
	Mercaptobenzothiazole	Pet 2%	+
	Wool alcohols	Pet 30%	+
	Thiomersal	Pet 0.1%	+
Extended series	Amerchol L101	Pet 50%	+
	1,2-Benzisothiazol-3(2H)-one, sodium salt	Pet 0.1%	+

- Thiuram mix: επιταχυντές στη διαδικασία κατασκευής ελαστικών (Tetramethylthiuram monosulfide, Disulfiram, Tetramethylthiuram disulfide, Dipentamethyle-nethiuram disulfide). Επίσης παρασιτοκτόνα. Συχνά σε υγειονομικούς λόγω γαντιών latex
- Myroxylon Pereirae resin (Peru balsam) αρωματική ρητίνη από το δέντρο Myroxolon Balsamum Κεντρική Αμερική. Μίξη ουσιών (cinnamic acid, cinnamyl cinnamate, benzyl benzoate, benzoic acid, nerolidol, farnesol and eugenol). Χρήση ως αρωματικό και ενισχυτικό γεύσης. Επίσης σε ιατρικά/οδοντιατρικά προϊόντα.
- Mercapto mix (N-Cycloxybenzothiazyl-sulfenamide, Dibenzothiazyl disulfide, Morpholinylmercaptobenzothiazole) επιταχυντές ελαστικών. Γάντια, υποδήματα, καλώδια, σωλήνες, καθαριστικά
- Black Rubber mix (N-dimethyl-1, C-butyl-N-phenyl-p-phenylenediamine(DMBPPD) 0.25%, Diphenyl-p-phenylenediamine 0,25%, N-isopropyl-N-phenyl-p-phenylenediamine(IPPD) 0,1%). Προστατεύουν τα ελαστικά από οξείδωση.

- Ethylenediamine dihydrochloride
σταθεροποιητικό σε κρέμες, εντομοκτόνα,
καθαριστικά -γυαλιστικά, κεριά, βιομηχανία
- Mercaptobenzothiazole (MBT) επιταχυντής
ελαστικών , ρούχα, γάντια, παπούτσια,
παιχνίδια, καλώδια κλπ
- Wool alcohols (lanolin) , μαλακτικό.
Φαρμακευτικά προϊόντα, κοσμητικής , δέρματα ,
χαρτικά κλπ.
- Thiomersal ,συντηρητικό (περιέχει υδράργυρο)
εμβόλια, οφθ.κολλυρία, κοσμητικά προϊόντα
- Amerchol (περιέχει lanolin)
- 1,2-Benzisothiazolin-3-one (BIT), βιοκτόνο,
παρασιτοκτόνο σε καθαριστικά

- Λήψη Ιστορικού
- Δ/Δ αλλεργική εξ'επαφής δερματίτιδα
- Παράγοντες σοβαρότητας ΑΔΕ: φύση του αλλεργιογόνου (π.χ. διαλυτότητα, λιποφιλικότητα), συχνότητα επαφής, δόση αλλεργιογόνου, εμπλεκόμενη ανατομική θέση, παράγοντες ευαισθησίας του ατόμου (π.χ. ατοπική δερματίτιδα)
- Σύσταση για αποφυγή της έκθεσης

Ευχαριστώ για την προσοχή σας

